

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-10737/2014-ERU

V Ostravě dne 27. listopadu 2014

Č. j. 10737-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. KO-10737/2014-ERU s účastníkem řízení, kterým je **Obec Sopotnice**, se sídlem Sopotnice 273, PSČ 561 15, IČ: 00279536, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, Obec Sopotnice, se sídlem Sopotnice 273, PSČ 561 15, IČ: 00279536, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 4. července 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Sopotnice u domu č. p. 225 zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Přístavba a nástavba požární zbrojnice č. p. 168 v Sopotnici“, při kterých došlo prostřednictvím zemního stroje k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, kterým je Obec Sopotnice, se sídlem Sopotnice 273, PSČ 561 15, IČ: 00279536, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 7 000 Kč** (slovy: sedm tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 24614.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, kterým je Obec Sopotnice, se sídlem Sopotnice 273, PSČ 561 15, IČ: 00279536, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet

Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 24614.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 10. září 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v důsledku zjištění poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, ke kterému došlo dne 4. července 2014 v obci Sopotnice u domu č. p. 225. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 7. října 2014 Protokol o kontrole č. K028514, č. j. 08330-6/2014-ERU. Kontrolovaná osoba neuplatnila vůči kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 08330/2014-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 18. listopadu 2014, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 10737-2/2014-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustila Obec Sopotnice, se sídlem Sopotnice 273, PSČ 561 15, IČ: 00279536 (dále jen „účastník řízení“). Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil správní orgán v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Účastník řízení prováděl dne 4. července 2014 v obci Sopotnice u domu č. p. 225 zemní práce související s realizací části stavby nazvané „Přístavba a nástavba požární zbrojnice č. p. 168 v Sopotnici“ svépomocí s využitím pomoci členů Sboru dobrovolných hasičů obce Sopotnice. Při kontrole bylo zjištěno, že stavebně technická činnost zhotovitele stavby – účastníka řízení byla realizována v souladu s podmínkami rozhodnutí o umístění stavby ve zjednodušeném územním řízení Městského úřadu Ústí nad Orlicí, stavebního úřadu, ze dne 28. srpna 2013, č. j. [REDAKCE], na vymezených pozemcích katastrálního území Sopotnice (stavební parcela č. 298 a parcela č. 91/2).

Dne 17. září 2013 byla mezi účastníkem řízení v pozici stavebníka a Městským úřadem Ústí nad Orlicí v pozici stavebního úřadu uzavřena veřejnoprávní smlouva o provedení stavby. Pro účely této smlouvy bylo společností RWE Distribuční služby, s.r.o.,

vydáno dne 29. dubna 2013 ve věci „Stavební úpravy požární zbrojnice č. p. 168 v katastru obce Sopotnice“ stanovisko s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. Účastník řízení nepožádal před vlastním zahájením zemních prací o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu.

Dne 4. července 2014 došlo v obci Sopotnice u domu č. p. 225 při provádění zemních prací k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32. Účastník řízení kontrolnímu orgánu na jednání konaném dne 29. září 2014 potvrdil, že dne 4. července 2014 to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce v obci Sopotnice u domu č. p. 225, a to svépomocí – s využitím pomoci sboru dobrovolných hasičů obce Sopotnice. Účastník řízení uvedl, že před samotným zahájením zemních prací nedošlo k vytyčení plynárenských zařízení v terénu. Dle sdělení účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení v důsledku strojního hloubení.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno jeho místně příslušnému správci, který zajistil následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v [REDAKCE] a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. protokolu [REDAKCE] ze dne 4. července 2014 k doprovodnému úniku 684 m³ plynu do ovzduší za dobu 30 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému odběrateli.

Ze sdělení účastníka řízení vyplynulo, že veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení uhrazeny dne 28. července 2014.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3

větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 4. července 2014 zemní práce, při kterých došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení k jeho poškození. Účastník řízení tuto skutečnost potvrdil na jednání kontrolního orgánu konaném dne 29. září 2014.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl zemní práce mimo vymezené území, pro které bylo správcem plynárenského zařízení vydáno stanovisko ze dne 29. dubna 2014 zahrnující souhlas s povolením stavby. Tato skutečnost je zřejmá porovnáním vyznačeného zájmového území stavby v příloze předmětného stanoviska s místem, kde došlo k poškození plynárenského zařízení. Ve stanovisku správce plynárenského se přitom uvádí, že platí pouze pro území vyznačené v příloze a pouze v tomto rozsahu. Účastník řízení tak prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, aniž by nejprve požádal správce plynárenského zařízení o vydání stanoviska k existenci sítí a jejich vytyčení a aniž by vůbec věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, ačkoliv to měl předpokládat, neboť prováděl zemní práce v zastavěném území. Z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma ze dne 4. července 2014, jakož i ze sdělení účastníka řízení na jednání konaném dne 29. září 2014 navíc vyplynulo, že účastník řízení prováděl zemní práce prostřednictvím zemního stroje.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona prováděl dne 4. července 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Sopotnice u domu č. p. 225 zemní práce v souvislosti se stavbou „Stavební úpravy požární zbrojnice č. p. 168 v katastru obce Sopotnice“, při kterých došlo prostřednictvím zemního stroje k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán podotýká, že veškeré činnosti, a to jak v ochranném pásmu plynárenského zařízení, tak i mimo ně, musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození

těchto zařízení. Subjekt, který chce vykonávat nějakou činnost jako např. zemní práce, zřízení stavby či umístění konstrukce apod., by si měl být i bez znalosti zákona vědom, že při své činnosti musí postupovat opatrně a obezřetně, aby při ní nedošlo k poškození některé z inženýrských sítí. Správní orgán poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se Úřad nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik plynu, přičemž došlo k přerušení dodávky konečnému zákazníkovi. V jednání účastníka lze tudíž shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní narušení bezpečného provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat,

aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v řízení však existence okolností uvedených v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona nevyplývá.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo prokázáno, že účastník řízení neměl pro místo, kde prováděl zemní práce, k dispozici vyjádření správce plynárenského zařízení, tj. stanovisko k existenci sítí. Skutečnost, že účastník řízení prováděl zemní práce strojně, navíc v místě, kde musel minimálně předpokládat, že by se mohlo nacházet plynárenské zařízení, a aniž by si zajistil před zahájením prací vytyčení plynárenských zařízení v terénu, je tak třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE DN 32. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k úniku zemního plynu v množství 684 m³ a přerušení dodávky plynu jednomu konečnému odběrateli. Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky správního deliktu byly v tomto konkrétním případě významné a závažnost spáchaného správního deliktu nelze z tohoto pohledu hodnotit jako nízkou. Především větší množství uniklého zemního plynu je zásadní pro stanovení výše pokuty. Jako okolnost snižující závažnost správního deliktu je naopak třeba vyhodnotit bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody

provozovateli distribuční soustavy. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení a k úhradě škody, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 7 000 Kč, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 7 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly